

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theses Theologicæ Pertinentes Ad Anteriores Theses Defensas In Collegio Adriani VI. Pontificis

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1684?]

Conclusio Quinta. Respondetur ad ea quæ contra sententiam
Lovaniensium de referendis actibus in Deum, & pro sua illi opposita adfert
Auctor Anti-thesium ex Concilio Trid.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40515

CONCLUSIO QUINTA:

Respondetur ad ea quæ contra sententiam Lovaniensium de referendis actibus in Deum, & pro sua illi opposita adfert Auctor Anti-theſium ex Concilio Trid.

IN tertia Anti-theſi aſſeritur quòd doctrina noſtra de actibus referendis in Deum videatur damnata eſſe à Sacroſancta Synodo Tridentina, eſt igitur (ut ibidem inferitur) omninò rejicienda. Allegato deinde hoc Canone ex ſeſſ. 6. *ſi quis dixerit gehenna metum per quem à peccando abſtinemus, peccatum eſſe, aut peccatores pejores facere: anathema ſit*: ſubjungitur in dicta Anti-theſi: *baud dubiè damnatur hic Martinus Lutherus, hic verò ſolùm dixit gehenna metum peccatum eſſe defectu Charitatis*. Reſpondeo in primis, ſi Lutherus pronuntiaverit hanc propoſitionem indefinitam, adeoque univerſalem, utpotè doctrinalem, prout à Concilio condemnatur: *gehenna metus eſt peccatum*; falſum dixit: neque hoc nos dicimus: nam agnoſcimus gehennæ metum, nimirùm ex Charitate procedentem, qui non ſit peccatum. Secundò ſi dixerit ipſum gehennæ metum in homine in quo nulla prorsùs eſt dilectio Dei, eſſe malum; rursùs falſum dixit: neque hoc nos dicimus, ſed ſolummodò dicimus quòd ipſa omiſſio dilectionis Dei, item complexum ex timore gehennæ, & illà omiſſione ſit peccatum. Tertio, cùm inter articulos Lutheri in Congregationibus Concilii propoſitos ſecundus ſit hic: *fidem qua juſtificat eſſe fiduciam, per quam creditur peccata per Chriſtum eſſe remiſſa: juſtificatoſque teneri ad firmiter credendum ſibi peccata eſſe remiſſa*; ſentire debuit Lutherus, quòd timor gehennæ ſit malus, quia deſtruit fidem quam ipſe aſſerit: hoc verò quantum abſit à Lovaniensium ſententia, non eſt opus dicere. Quarto, cùm Lutherus, ut patet ex articulo 19. & 20. in Concilio propoſitis, ſenſerit omnia hominum etiam ſanctiſſimorum opera eſſe peccata, nimirùm propter infectio-nem à natura corrupta; ſentire debuit quòd ea de cauſa etiam metus gehennæ ſit peccatum: à quo iterùm longiſſimè diſtant Lovaniensium. Quintò denique, ex citato Canone Conc. Tridentini apparet Lutherum idcirco illic eſſe condemnatum, quòd putaret timore gehennæ peccatores pejores fieri: in quo Lovaniensium, uti & Auguſtinus ei directiſſimè opponuntur, dum cum illo docent, eſſi ſolo timore pœnæ nemo juſtificetur, per illum nihilominùs concupiſcentiam ſive cupiditatem peccandi diminui. Videt porrò hinc Lectòr, quòd ad minus in quinque punctis circa metum gehennæ diſcrepemus à Luthero, & quòd ad minus in quatuor falſum dixerit Anti-theſium Auctor, dum ait quòd Lutherus ſolùm dixerit gehennæ metum peccatum eſſe defectu Charitatis. Denique videt hinc Lectòr, quòd ad minus ex quinque capitibus defectuoſa ſit conſequentia, qua in Anti-theſibus ex condemnatione ſententiæ Lutheri de metu gehennæ, inferitur condemnatio ſententiæ noſtræ de actibus in Deum referendis.

Contra dictam Lovaniensium doctrinam de actibus in Deum referendis, in Anti-theſibus etiam allegatur ex eàdem ſeſſ. 6. Trid. Canon 31. : *ſi quis dixerit juſtificatum peccare dum intuitu aterna mercedis operatur; Anathema ſit*. Recitato Ca-

noni

noni subjungitur in Anti-theſibus: *ſed qui mero iſto intuitu abſque relatione in Deum ex benevola & caſta Dei dilectione operatur, is proprie illo intuitu operatur, ergo qui dicit eum peccare, anathema ſit.* Deinde ibidem aſſeritur veluti ex doctrina noſtra de actibus referendis in Deum conſectaneum, quòd nos dicamus talem peccare. Si luberet hoc argumentum, quemadmodum ante allegatum de Luthero, rursùs cum omnibus ſuis circumſtantiis ſcrutari; fortè non pauciores iterùm quàm quinque falſitates detegeremus in ejus conſequentia. Verum ſufficient, credo, hæc pauca. Concil. Trid. hunc Canonem pronunciat ſecundùm doctrinam Capituli 11. ead. ſeſſ. ad cujus doctrinam, potiffimùm ſine capituli comprehenſam Canon ille veluti conſequens ad ſuum antecedens refertur. Doctrina iſta Capituli 11. ſic habet: *conſtat eos orthodoxæ Religionis doctrinæ adverſari, qui dicunt juſtum in omni bono opere ſaltem venialiter peccare; aut, quod intolerabilius eſt, pœnas æternas mereri: atque etiam eos qui ſtatuunt in omnibus operibus peccare, ſi in illis ſuam ipſorum ſocordiam excitando, & ſeſe ad currendum in ſtadio cohortando, cum hoc, ut in primis glorificetur Deus, mercedem quoque intuentur æternam:* Canon proinde anathema pronunciat in illos, qui allegatæ Doctrinæ capituli 11. contrariantur, id eſt, in illos qui indefinite, adedòque univerſaliter, quia doctrinaliter pronuntiant juſtificatum peccare dum intuitu æternæ mercedis bene operatur: hi enim dum ita univerſaliter pronuntiant, dicunt etiam peccare illum, qui ſuam ſocordiam excitando, & ſeſe ad currendum in ſtadio cohortando, cum hoc, ut in primis glorificetur Deus, mercedem quoque intuentur æternam. Hinc meritò ad latus Canonis prædicti citatur caput 11. in fine, & ad latus finalis partis dicti capituli 11. meritò citatur allegatus Canon 31. ut Lector diſcat hunc ex illa interpretari; quod ſi fiat, conſpicuum eſt, quòd doctrinæ noſtræ de actibus referendis in Deum Concilium Trid. non ſolùm non obſiſtat, ſed etiam mirè faveat, dum indicat mercedem intuendam æternam, cum hoc ut in primis glorificetur Deus.

Quòd Calvinus doctrinæ iſti ſaluberrimæ ſe opponat, vel non opponat; nihil facit ad rem noſtram: prout etiam nihilo minùs vera eſt doctrina noſtra de actibus referendis in Deum, ſive Calvinus ita, ſive ſecus ſentiat; quemadmodum, ut in anteriori Concluſione dictum, non idedò minùs verè credimus Deum eſſe in eſſentia unum, & in perſonis trinum quia Calvinus in hac parte nobiſcum ſentit. Notet interim lector hic iterùm reproduci ineptum illud argumentandiſgenus, anteriori Concluſione culpatum quidem, ſed infra condignum, ut loquuntur. Cæterùm ſi cum Auguſtino cogites, quod ubi major Charitas ibi minor Cupiditas, ac proindè in beatitudine, cum illic vel potius illa futura ſit maxima Charitas, nulla ibi erit Cupiditas; ſi, inquam, hæc cum Auguſtino cogites, facilè cum eodem pronuntiabis: *tunc eſt optimus homo, cum tota vita ſua pergit ad incommutabilem vitam, & toto affectu inhaeret illi.* De Doctr. Chriſt. lib. 1. cap. 22. Hinc potius diceremus non omnindò rectè petere, qui aliquid petit non in ordine ad vitam æternam; quàm non rectè petere, qui petit propter vitam æternam: nam ut iterùm Auguſtinus: *quidquid aliud petitur, nihil petitur.* tract. 102. in Joan. & alibi: *qui non gemit ut peregrinus non gaudebit ut civis.* In Pſal. 148. Dicat jam adhuc Anti-theſium

sum Auctor secundum nos justum peccare dum intuitu æternæ mercedis bene operatur. Patet interim ex his omnibus quàm imbecilla sint Adversarii argumenta contra doctrinam de actibus in Deum referendis ex Can. 8. & 31. sess. 6. Concil. Trid. allegata.

Non minus infirmum est quod ducitur in prædicta tertia Anti-thesi ex ejusdem sess. 6. cap. 6. Docetur, inquit, peccator per fidem, timorem Domini, & spem tanquam per gradus tendere ad amorem justitiæ ipsamq; justificationem: potestne, addit, cupiditas mundi, quæ à Ioanne prohibetur, fructio creaturæ, amor sui, qui se pro fine ultimo habet, radix omnium malorum, gradus esse ad amorem Dei castum & ipsam justificationem? his omnibus responderetur, quòd fides Theologica involvat castam primæ veritatis dilectionem, & spes similiter, prout est virtus Theologica ac supernaturalis: non est proinde necessarium, ut malè contendit Anti-thesis, ut illa procedant ex cupiditate, nusquam enim dictum est in sacris Litteris: cupiditas credit, cupiditas sperat, sicut dictum est. *Charitas credit, & Charitas sperat.* Nec refert quod illa disponant ad illam dilectionem qua Deus velut omnis justitiæ fons diligi incipit, quia dilectio Dei imperfectior ad perfectiorem disponere potest. Quod timorem attinet, si sit ille quem initialem vocant, non est sine omni casta Dei dilectione; si vero merè servilis sit, adhuc potest, nimirum per modum removentis prohibens, eo sensu ad justificationem disponere, quòd faciat subjectum suum ad eam minùs indispositum. Siquidem contingit non rarò ut cupiditas intensione minor & reatu major, ab alia cupiditate quæ sit intensione major & reatu minor vincatur, & sæpius ut diminuat: Quin & timor purè servilis, etsi radix ejus foret cupiditas reatu & intensione minor, posset hic esse utilis, obtundendo scilicet fervorem cupiditatis quæ reatu & intensione est major. Ex his omnibus patet quot quantisque titulis utilis sit memoria novissimorum, & timor qui hinc nascitur, etiam ille, quem merè servilem vocant. Patet secundò quam alieni simus à doctrina sive Lutheri, sive cujuscumque alterius pronuntiantis indefinitè & doctrinaliter, adeoque universaliter: *gehenna metus est peccatum, item, gehenna metus peccatores peiores facit.*

CONCLUSIO SEXTA.

Expenduntur quæ in Anti-thesi quarta allegantur ex Augustino pro sententia negante obligationem actus referendi in Deum.

IN hac quarta Antithesi assignantur varia ex Augustino, ut hinc conficitur quod Augustinus secus quàm Lovanienses senserit de actibus in Deum referendis (quæ ex aliis interpretantibus locum Apost. primæ ad Cor. 10. obiter allegantur non est operæ pretium refutare) Ex Augustino in Psal. allegantur hæc: *suggero remedium unde tota die laudes Deum si vis: quidquid egeris, bene age, & laudasti Deum: quando cantas hymnum, laudas Deum, quoties tu cessasti ab hymno cantando, discedis ut reficiaris, noli inebriari, & laudasti Deum. Negotia agis? noli fraudem facere, & laudasti Deum, Aug. in Psal. 34. Concione 2. Secundò adfert ista: si ergo bene agit*